

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

HÀ XUÂN KỲ

**NGHIÊN CỨU ĐẶC ĐIỂM SINH VẬT HỌC VÀ KỸ
THUẬT NHÂN GIỐNG LOÀI HOÀNG TINH TRẮNG
(*Disporopsis longifolia* Craib) TẠI TỈNH HÀ GIANG**

LUẬN VĂN THẠC SĨ LÂM NGHIỆP

Thái Nguyên – 2019

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

HÀ XUÂN KỲ

**NGHIÊN CỨU ĐẶC ĐIỂM SINH VẬT HỌC VÀ KỸ
THUẬT NHÂN GIỐNG LOÀI HOÀNG TINH TRẮNG
(*Disporopsis longifolia* Craib) TẠI TỈNH HÀ GIANG**

Ngành : Lâm học

Mã số: 8.62.02.01

LUẬN VĂN THẠC SĨ LÂM NGHIỆP

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS Trần Thị Thu Hà

Thái Nguyên – 2019

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu khoa học của bản thân tôi.
Các số liệu và kết quả nghiên là quá trình điều tra trên thực địa hoàn toàn trung thực,
chưa công bố trên các tài liệu, nếu có gì sai tôi xin chịu hoàn toàn trách nhiệm.

Thái Nguyên, ngày tháng năm

Người viết cam đoan

Hà Xuân Kỳ

LỜI CẢM ƠN

Sau một thời gian nghiên cứu và thu thập số liệu đến nay bản luận văn Thạc sỹ của tôi đã hoàn thành.

Nhân dịp này, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới PGS.TS Trần Thị Thu Hà - Viện trưởng Viện Nghiên cứu và Phát triển Lâm nghiệp trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên đã trực tiếp hướng dẫn, chỉ bảo và tạo mọi điều kiện giúp đỡ tôi hoàn thiện luận văn này.

Tôi xin chân thành cảm ơn các thầy, cô giáo Phòng Đào tạo Sau Đại học, khoa Lâm Nghiệp trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên, đã truyền thụ cho tôi những kiến thức và phương pháp nghiên cứu quý báu trong suốt thời gian tôi học tập và nghiên cứu. Tôi xin cảm ơn sự động viên, khích lệ của gia đình, bạn bè, đồng nghiệp và các cộng sự trong suốt thời gian học tập và thực hiện luận văn./.

Vì điều kiện thời gian nghiên cứu và trình độ chuyên môn của bản thân còn có những hạn chế nhất định, nên luận văn không thể tránh khỏi những thiếu sót, tôi rất mong nhận được những ý kiến góp ý quý báu của các nhà khoa học cũng như các bạn đồng nghiệp để bản luận văn này được hoàn chỉnh hơn.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Tác giả

Hà Xuân Kỳ

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC NHỮNG TỪ VIẾT TẮT.....	vi
DANH MỤC BẢNG	vii
DANH MỤC HÌNH	viii
MỞ ĐẦU.....	1
1. Tính cấp thiết của đề tài.....	1
2. Mục tiêu nghiên cứu	2
3. Ý nghĩa của đề tài	2
3.1. Ý nghĩa khoa học	2
3.2. Ý nghĩa thực tiễn	3
Chương 1. TỔNG QUAN NGHIÊN CỨU	4
1.1. Tổng quan tình hình nghiên cứu ngoài nước.....	4
1.1.1. Tình hình nghiên cứu bảo tồn và phát triển cây dược liệu trên thế giới	4
1.1.2. Tình hình nghiên cứu bảo tồn và phát triển cây Hoàng tinh trắng trên thế giới ...	5
1.2. Tổng quan tình hình nghiên cứu trong nước	6
1.2.1. Tình hình nghiên cứu bảo tồn và phát triển cây dược liệu ở Việt Nam	6
1.2.2. Tình hình nghiên cứu bảo tồn và phát triển cây Hoàng tinh trắng ở nước ta.....	7
1.3. Tổng quan về giâm chồi củ	9
1.4. Tổng quan khu vực nghiên cứu tỉnh Hà Giang	15
1.4.1. Điều kiện tự nhiên	15
1.4.2. Chính sách thu hút đầu tư	18
1.4.3. Tiềm năng về cây dược liệu	19
Chương 2. ĐỐI TƯỢNG, PHẠM VI, NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	23
2.1. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	23
2.2. Địa điểm và thời gian nghiên cứu	23
2.3. Nội dung nghiên cứu	23

2.3.1. Nghiên cứu đặc điểm sinh thái học của loài Hoàng tinh trắng.....	23
2.3.2. Nghiên cứu đặc điểm sinh vật học loài Hoàng tinh trắng	23
2.3.3. Nghiên cứu nhân giống Hoàng tinh trắng bằng phương pháp tách chồi củ	23
2.4. Phương pháp nghiên cứu	24
2.4.1. Phương pháp kế thừa tài liệu	24
2.4.2. Phương pháp thu thập số liệu sơ cấp	24
2.4.3. Phương pháp bố trí thí nghiệm nhân giống Hoàng tinh Trắng bằng phương pháp tách chồi củ	26
2.4.4. Phương pháp theo dõi, thu thập và xử lý số liệu	28
Chương 3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN.....	32
3.1. Đặc điểm sinh thái nơi có loài Hoàng tinh Trắng phân bố tại khu vực nghiên cứu	32
3.1.1. Điều kiện khí hậu nơi có loài Hoàng tinh trắng phân bố.....	32
3.1.2. Đặc điểm đất đai nơi có Hoàng tinh trắng phân bố	32
3.1.3. Đặc điểm phân bố của loài Hoàng tinh trắng	33
3.1.4. Một số đặc điểm cấu trúc rừng nơi có loài Hoàng tinh trắng phân bố	35
3.1.4.1. Cấu trúc tổ thành tầng cây gỗ	35
3.1.4.2. Đặc điểm tầng cây bụi, thảm tươi.....	36
3.2. Đặc điểm sinh vật học cây Hoàng tinh trắng.....	38
3.2.1. Đặc điểm lá.....	38
3.2.2. Đặc điểm thân	39
3.2.3. Đặc điểm hoa	40
3.2.4. Đặc điểm quả Hoàng tinh trắng.....	40
3.2.5. Đặc điểm rễ cây Hoàng tinh trắng.....	41
3.3. Nghiên cứu nhân giống Hoàng tinh trắng bằng phương pháp tách chồi củ.....	42
3.3.1. Ảnh hưởng của loại chồi củ đến nhân giống tách chồi củ.....	42
3.3.2. Kết quả nghiên cứu ảnh hưởng của thời vụ đến nhân giống tách chồi củ cây Hoàng tinh trắng	43
3.3.3. Ảnh hưởng của chất điều hòa sinh trưởng đến tỷ lệ tạo chồi trong nhân giống tách chồi củ cây Hoàng tinh trắng	45
3.3.4. Ảnh hưởng của giá thể đến nhân giống tách chồi củ cây Hoàng tinh trắng.....	48

KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ.....	51
1. Kết luận.....	51
1.1. Đặc điểm sinh thái của cây Hoàng tinh trắng.....	51
1.2. Đặc điểm sinh học của cây Hoàng tinh trắng.....	51
1.3. Nhân giống Hoàng tinh trắng bằng phương pháp tách chồi củ.....	52
2. Kiến nghị	52
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	53

DANH MỤC NHỮNG TỪ VIẾT TẮT

IAA	: Indole-3-acetic acid
IBA	: Indole butyric acid
OTC	: Ô tiêu chuẩn
NAA	: α -naphthaleneaceticd.

DANH MỤC BẢNG

Bảng 3.1. Điều kiện khí hậu các tháng tại Hà Giang	32
Bảng 3.2 Hình thái phẫu diện đất đại diện nơi Hoàng tinh trắng phân bố	33
Bảng 3.3. Phân bố Hoàng tinh trắng theo độ cao	34
Bảng 3.4 Tổ thành tầng cây gỗ ở khu vực nghiên cứu	35
Bảng 3.5. Thành phần cây bụi tại khu vực điều tra	36
Bảng 3.6. Thành phần thảm tươi khu vực	37
Bảng 3.7. Kết quả Ảnh hưởng của loại chồi củ đến nhân giống tách chồi củ	42
Bảng 3.8. Kết quả ảnh hưởng của thời vụ đến nhân giống tách chồi củ	43
Bảng 3.9. Kết quả ảnh hưởng của chất điều hòa sinh trưởng đến kết quả nhân giống tách chồi củ	45
Bảng 3.10. Kết quả ảnh hưởng của giá thể đến nhân giống tách chồi củ	49

DANH MỤC HÌNH

Hình 1.1. Cây Hoàng tinh trắng.....	9
Hình 3.1. Rừng nơi Hoàng tinh trắng phân bố tại Tát Ngà, Mèo Vạc, Hà Giang.....	38
Hình 3.2. Rừng nơi Hoàng tinh trắng phân bố tại Tả Sử Choóng, Hoàng su Phì, Hà Giang	38
Hình 3.3. Rừng nơi Hoàng tinh trắng phân bố tại Tân Lập, Bắc Quang, Hà Giang	38
Hình 3.4. Lá cây Hoàng tinh trắng	39
Hình 3.5. Thân cây Hoàng tinh trắng	39
Hình 3.6. Hoa cây Hoàng tinh trắng	40
Hình 3.7. Quả cây Hoàng tinh trắng	40
Hình 3.8. Rễ cây Hoàng tinh trắng	41
Hình 3.9. Hoàng Tinh trắng phân bố tại OTC3 (Cán Chu Phìn, huyện Mèo Vạc, Hà Giang)	41
Hình 3.10. Hoàng Tinh trắng phân bố tại OTC7 (Việt Vinh, huyện Bắc Quang, Hà Giang)	41
Hình 3.11. Sự nảy mầm của củ Hoàng tinh trắng	43
Hình 3.12. Hình thái chồi khi giâm ở các mùa vụ khác nhau	45
Hình 3.13. Hình thái chồi khi sử dụng các chất điều hòa sinh trưởng khác nhau.....	48
Hình 3.14. Chất lượng, chồi (cây con) khi tròn trên các giá thể khác nhau.....	50